

بررسی پیوندهای مفهومی هنرهای زیبا و کاربردی بر اساس نظر افلاطون

آذر رهنما 1، محمدرضا شریف زاده 2

- 1 عضو هیات علمی گروه گرافیک، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
- 2 استادیار، دانشکده هنر و معماری واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

در تقسیم بندی کلی هنر به دوشاخه زیبا و کاربردی، هنرهای زیبا بدون توجه به کارکرد، براساس ذهنیت و خلاقیت هنرمند خلق شده، در آنها کیفیت های زیبا شناختی براساس ذوق و سلیقه قضاوت می شوند و هنرهای کاربردی علاوه بر در نظر گرفتن جنبه های زیباشناسانه با هدف کارایی شکل می گیرند. البته تداخل نیز در میان این دو گروه وجود داشته و گستره این هنرها در طول تاریخ تغییر پذیرفته است. در واقع تفاوت میان هنر مفید یا کاربردی و هنر ظریف یا زیبا در پی تحولات جامعه اروپایی در قرن هجده میلادی ایجاد شده و در این تفاوت گذاری، مرزهای بین هنر و صنعت و فن باز شناخته شده است. این پژوهش می کوشد با نگاهی به پیوندهای تاریخی و مفهومی این تقسیم بندی و اشتراکات و افتراقات هنر و صنعت، هردو گروه را براساس دیدگاه افلاطون و با اتکا به تعبیر معرفت شناسانه او از هنر و خصوصا با توجه به تمثیل معروف خط در رساله جمهوری، به عنوان یکی از مهمترین گرایشهای فلسفی وی بررسی کند، تحقیق حاضر مشخص می کند که هرکدام از این دو گروه هنرهای زیبا و کاربردی از منظر افلاطون، با انطباق بر فلسفه او دارای چه ارزش و اعتباری هستند.

واژه های کلیدی: افلاطون، هنر، صنعت، هنرهای کاربردی، هنرهای زیبا